

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه هفدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبیر بیشتری در قرآن و توجه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

❖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❖

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه با موضوع بندی مسئله تزکیه نفس از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه‌ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه‌ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد آنچه را که در اینجا می‌نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبیر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علا یادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفق به قرائت قرآن گردند و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می‌شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه‌ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

اعوذُ بِاللّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۲۷ از سوره مبارکه انفال

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْفُسَكُمْ

تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

ترجمه آیه ۲۷

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدا و پیامبر خیانت نکنید و در امانات خودتان خیانت نکنید، در حالی که شما می‌دانید. (۲۷)

برداشت از آیه ۲۷ (خیانت به خدا)

سالک الی الله باید آنچنان صفات رذیله را در خود نیست و نابود کند که به احدی خیانت نکند و امانتدار باشد که اگر این چنین نبود، کارش به جایی می‌رسد که می‌خواهد به خدا و پیامبر اکرم ﷺ خیانت کند.

آیه ۲۸ از سوره مبارکه انفال

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

ترجمه آیه ۲۸

و بدانید اموال و اولاد شما وسیله آزمایش است و قطعاً در نزد خدا پاداش بزرگی است. (۲۸)

برداشت از آیه ۲۸ (امتحان)

سالک الی الله باید بداند که اگر دارای اموال و اولادی شد و خدای تعالی محبت آن‌ها را برای حفظ و تربیت آن‌ها در دل او انداخت این‌ها برای او امتحان‌اند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَ يَكْفُرْ عَنْكُمْ

سَيِّئَاتِكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

ترجمه آیه ۲۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر تقوای الهی را پیشه کنید، خدا برای شما تشخیص حق از باطل را قرار می‌دهد و گناهان شما را جبران می‌کند و شما را می‌آمزد و خدا صاحب فضل بزرگی است. (۲۹)

برداشت از آیه ۲۹ (فواید تقوی)

سالک الی اله باید تقوایش را کامل کند تا به نتایج زیر برسد:

۱- دریچه دلش به سوی حقایق و حکمت باز شود.

۲- گناهانش جبران شود.

۳- خدا بدی‌هایش را ببوشاند.

آیات ۳۰-۳۲ از سوره مبارکه انفال

وَ إِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَ يَمْكُرُونَ

وَ يَمْكُرُ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ

سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِن هَذَا إِلَّا أَصَاثِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَ إِذْ قَالُوا

اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ

اٰتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٣٢﴾ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ اَنْتَ فِيْهِمْ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ

مُعَذِّبُهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿٣٣﴾

ترجمه آیات ۳۰-۳۳

و هنگامی که کافران برای تو نقشه می کشیدند که تو را زندانی کنند یا به قتل برسانند یا بیرون کنند و آن‌ها مکر کردند و خدا مکر کرد و خدا بهترین مکرکنندگان است. (۳۰)

و هنگامی که آیات ما بر آن‌ها خوانده شود، می گویند: حتماً شنیدیم، ما هم اگر بخواهیم مثل این را می گوئیم، این‌ها جز افسانه گذشتگان چیزی نیست. (۳۱)

و زمانی که گفتند: خدایا، اگر این آیات حق است که از جانب تو است، پس بارانی از سنگها از آسمان بر ما فرود آور یا بر ما عذاب دردناکی بفرست. (۳۲)

و تا تو در میان آنها هستی، خدا آنها را عذاب نخواهد کرد و تا طلب آمرزش می کنند، خدا عذابشان نمی کند. (۳۳)

برداشت از آیات ۳۰ - ۳۳ (آنهايي که تزکيه نفس نکرده اند)

انسان یقیناً در دوران کودکی صفات رذیله‌ای را به خاطر معاشرت‌ها، دیدن زرق و برق دنیا و نداشتن ایمانی که او را به خدا و آخرت نزدیک کند در خود به وجود می آورد و اگر آن‌ها را در دوران زندگی تزکیه نکند، عاقبت آنچنان پلید، قسی القلب و کافر می شود که می خواهد با خدای تعالی و پیغمبرش مکر و خیانت کند و تمام آنچه بر پیغمبر اکرم ﷺ نازل شده را دروغ می پندارد و حتی از خدا طلب عذاب می کند. اگر چه خدای تعالی آن‌ها را به برکت وجود پیغمبر رحمت، در دنیا عذاب نخواهد کرد.

سالک الی الله باید برای پیشرفت روحیاتش برکات وجودی رسول اکرم ﷺ را منظور نماید و همیشه استغفار کند تا به عذاب الهی مبتلا نشود.

آیه ۳۴ از سوره مبارکه انفال

وَمَا لَهُمْ آلًا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا
أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَائِهِ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

ترجمه آیه ۳۴

و چرا خدا آن‌ها را عذاب نکند و حال آنکه آن‌ها مردم را از مسجدالحرام منع می‌کنند و آن‌ها سرپرست مسجدالحرام نیستند، بلکه سرپرست آن فقط پرهیزگارانند، ولی بیشتر آن‌ها نمی‌دانند. (۳۴)

برداشت از آیه ۳۴ (سد عن سبیل الله)

خدای تعالی چگونه آن‌هایی را که سیر الی الله نمی‌کنند و قسی‌القلب‌اند عذاب نکند و حال آنکه آن‌ها مانع از عبادت مردم و رفتن به مسجدالحرام می‌گردند، علت این قساوت این است که آن‌ها تزکیه نفس نکرده و از اولیاء خدا نشده‌اند. ولی اگر تقوی داشته باشند و تزکیه نفس کنند، از اولیاء خدایند.

آیه ۳۶ از سوره مبارکه انفال

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

ترجمه آیه ۳۶

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند، اموالشان را برای آنکه مانع از راه خدا شوند خرج می‌کنند، پس به زودی همه آن را خرج می‌کنند، سپس برایشان حسرتی خواهد شد و بعد شکست خواهند خورد و کافران در جهنم محشور می‌شوند. (۳۶)

برداشت از آیه ۳۶ (انفاق)

سالک الی الله باید در انفاقش به مردم دقیق باشد که مبادا کسی را به این وسیله به گناه و انحراف تشویق

کند و از کسانی گردد که راه خدا را به این وسیله بسته باشد که اگر این چنین شد، حسرت و سرافکندگی نصیبش می‌گردد و اگر شدید باشد در قیامت روانه جهنم خواهد شد.

آیه ۳۸ از سوره مبارکه انفال

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ

سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

ترجمه آیه ۳۸

به آن‌هایی که کافر شده‌اند، بگو: اگر دست از مخالفت بردارند، گذشته آن‌ها بخشیده می‌شود و اگر برگردند، قطعاً روشی است که در گذشته بوده است. (۳۸)

برداشت از آیه ۳۸ (توبه)

خدای تعالی به قدری به بندگانش مهربان است که اگر کفار و معاندین از اعتقادات و کارهای بدشان دست بکشند و تزکیه نفس کنند، آن‌ها را می‌بخشد و قبولشان می‌کند.

آیات ۳۹-۴۰ از سوره مبارکه انفال

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ
بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَى وَنِعَمَ

النَّصِيرِ ﴿٤٠﴾

ترجمه آیات ۳۹-۴۰

و با آن‌ها جنگ کنید تا فتنه‌ای نباشد و همه دین مخصوص خدا باشد و اگر بس کنند، قطعاً خدا به آنچه انجام می‌دهند بینا است. (۳۹)

و اگر پشت کنند، بدانید که قطعاً خدا مولای شما است، او بهترین سرپرست و بهترین یاور است. (۴۰)

برداشت از آیات ۳۹-۴۰ (بعد از ظهور)

سالک الی الله بعد از ظهور حضرت بقیة الله (ارواح‌نفاذ) راحت‌تر می‌تواند به تزکیه نفس ادامه دهد زیرا همه شیطان سیرتان کشته و معدوم می‌گردند، فتنه‌ای باقی نمی‌ماند و تنها راه و روش صحیح باقی خواهد ماند. اگر چه در زمان غیبت ارزش تزکیه نفس بیشتر است ولی در آن زمان این کار آسان‌تر می‌شود.

آیات ۴۵-۴۶ از سورة مبارکه انفال

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ

تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ

رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾

ترجمه آیات ۴۵-۴۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هرگاه با جمعی روبرو شدید، پس پایدار و ثابت باشید و خدا را زیاد یاد کنید تا شاید رستگار شوید. (۴۵)

و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید و با هم دعوا و نزاع نکنید که سست می‌شوید و آبرو و قدرت و عزت شما از بین می‌رود و صبر و استقامت کنید که خدا با صابرین است. (۴۶)

برداشت از آیات ۴۵-۴۶ (نزاع و خصومت)

سالک الی الله باید صفات زیر را در خود ایجاد کند:

۱- در مقابل دشمن پابرجا و دارای استقامت باشد.

۲- بسیار به یاد خدا باشد.

۳- مطیع خدا و رسولش باشد.

۴- با مسلمانان دعوی و نزاع نکند که آبروی خود را در مقابل دشمن ببرد.

۵- صبور و بردبار باشد زیرا خدای تعالی کمک صابرين است.

آیه ۴۹ از سوره مبارکه انفال

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ

يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

برداشت از آیه ۴۹ (توکل)

سالک الی الله باید توکلش را به خدا تقویت کند زیرا وقتی در مقابل هجوم منافقین و آنهایی که دلهایشان مریض است قرار گرفت و او را سرزنش کردند، اگر توکل نداشته باشد و با خدا نباشد، صد در صد تنها می ماند و از پای درمی آید.

آیات ۵۳-۵۴ از سوره مبارکه انفال

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا

بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَّابِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَانُوا

ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

ترجمه آیات ۵۳-۵۴

آن به خاطر این است که قطعاً خدا هیچ نعمتی را که به گروهی داده تغییر نمی دهد، مگر آنکه آنها آنچه

در روحياتشان هست را تغيير دهند و قطعاً خدا شنواى دانائى است. (۵۳)
مانند روش قوم فرعون و كسانى كه پيش از آنها بودند، آيات پروردگارشان را تكذيب كردند. پس به خاطر گناهانشان هلاكشان كرديم و قوم فرعون را غرق نموديم و همه آنها ستمگران بودند. (۵۴)

برداشت از آيات ۵۳-۵۴ (تغيير نعمت)

خداى تعالى در مقابل تغييرى كه انسانها در نفس و روحشان مى دهند نعمت هايش را تغيير مى دهد؛ مثلاً اگر كسى صفات رذيله را كسب كند و يا به آنها ادامه بدهد، بدبختى، فقر و بيچارگى نصيبش مى شود (چنان كه پيروان فرعون و تزكيه نفس نكرده هاى كه قبلاً بوده اند به خاطر امراض روحى و عمل به آنها غرق و هلاك شدند.) و يا اگر اهل تقوى و تزكيه نفس شود خداى تعالى نعمت فراوان و راحتى دائمى را نصيب او مى كند.

آيات ۵۵-۵۶ از سورة مباركه انفال

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾ الَّذِينَ عَاهَدَتْ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْتَقِضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

ترجمه آيات ۵۵-۵۶

قطعاً بدترين جنبنندگان نزد خدا، كسانى هستند كه كافرند و آنها ايمان نمى آورند. (۵۵)
آن كسانى كه با بعضى از آنها پيمان بستى، سپس هر بار عهد و پيمان خود را مى شكند و آنها از چيزى پرهيز نمى كنند. (۵۶)

برداشت از آيات ۵۵-۵۶ (وفاي به عهد)

سالک الی الله باید بکوشد به عهدي که می بندد و یا با خدا بسته است وفادار باشد و عهدش را نشکند زیرا اگر متعهد نبود، خداى تعالى او را بدتر از جانوران در قرآن معرفى فرموده است.